

Sygn. akt **IC 1193/18**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 grudnia 2020 roku

Sąd Rejonowy w Gdyni I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Małgorzata Żelewska

po rozpoznaniu w dniu 8 grudnia 2020 roku w Gdyni

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa **Z. B. (1)**

przeciwko **N. K.**

o zachówek

I. zasądza od pozwanej N. K. na rzecz powoda Z. B. (1) kwotę 20.000 zł (dwadzieścia tysięcy złotych) wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 19 stycznia 2019 roku do dnia zapłaty;

II. oddała powództwo w pozostałym zakresie;

III. ustala, że powód ponosi koszty procesu w części 67%, zaś w pozostałej - Skarb Państwa Sąd Rejonowy w Gdyni, pozostawiając ich wyliczenie referendarzowi sądowemu po prawomocnym zakończeniu postępowania.

Sygnatura akt: IC 1193/18

Uzasadnienie pkt 1 wyroku z dnia 8 grudnia 2020r.

Powód Z. B. (1) wniósł pozew przeciwko N. K. domagając się od pozwanej zapłaty kwoty 61.250 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty tytułem zachowku po H. B..

W uzasadnieniu pozwu powód podniósł, że zmarła w dniu 20 stycznia 2018r. H. B. była jego matką i pozostawiła testament, na mocy którego do spadku w skład którego wchodziło mieszkanie przy ul. (...) w G. powołała pozwaną. Jak wskazano mieszkanie jest w bardzo dobrym stanie, jego przybliżona wartość wynosi 490.000 zł. Powód wskazał, że jako synowi zmarłej należy mu się część spadku. Nadto, podniósł, że próbował sprawę rozwiązać polubownie, wysyłając do pozwanej wezwanie do zapłaty, jednak nie dostał odpowiedzi.

(pozew k. 3)

Odnosząc się do żądania pozwu, pozwana wskazała, że pierwotnie ww. lokal mieszkalny, wchodzący obecnie w skład spadku, został przydzielony dziadkom pozwanej H. i Z. B. (2) na podstawie przydziału z dnia 15 maja 1967r. Następnie, po śmierci męża, H. B. nabyła własność tego lokalu, przy czym zarówno koszty aktu notarialnego w kwocie 1.433,10 zł, jak też cenę sprzedaży w kwocie 16.681,60 zł i opłatę za użytkowanie wieczyste w kwocie 602,44 zł uregulował ojciec pozwanej A. K., a środki pochodziły z majątku wspólnego małżonków A. i L. K.. Pozwana podniosła, że wskazana w pozwie wartość mieszkania jest rażąco nieadekwatna do stanu technicznego i funkcjonalności mieszkania, które zostało oddane do użytku w 1964r. i wymaga pilnego remontu (obejmującego także instalacje elektryczną i hydrauliczną). Zdaniem pozwanej wartość mieszkania wynosi około 280.000 zł. Pozwana podniosła także, że za środki pochodzące z majątku jej rodziców w ww. lokalu została dokonana wymiana stolarki okiennej (2.500 zł), wymiana sprzętu AGD i mebli kuchennych (5.000 zł), dokonane zostały opłaty za użytkowanie wieczyste i podatek od nieruchomości (844 zł). Ponadto, mieszkanie – według stanu na dzień 27 października 2018r. – było zadłużone

na kwotę 16.807,85 zł. Zadłużenie zostało spłacone przez ojca pozwanej. N. K. wniosła o odliczenie powyższych kwot od wartości przedmiotu sporu. Nadto, pozwana podniosła, że od grudnia 2015r. lecz się onkologicznie, przeszła dwie operacje, a także kilka serii chemioterapii i hipertermii. W związku z leczeniem pozwana podniosła dotąd koszt w wysokości około 90.000 zł. Aktualnie pozwana utrzymuje się z renty po matce w kwocie 1.688,61 zł, którą może stracić w związku z rezygnacją ze studiów. Z tego względu pozwana oświadczyła, że nie posiada środków finansowych na pokrycie roszczeń powoda.

(odpowiedź na pozew k. 15-18v)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Spadkodawczyni H. B. zmarła w dniu 20 stycznia 2018r. W chwili otwarcia spadku zmarła była wdową, pozostawiła troje dzieci: B. B., I. B. oraz powoda Z. B. (1). Kolejna córka spadkodawczyni L. K. zmarła w dniu 8 lutego 2007r., pozostawiając męża A. K. i córkę N. K..

(okoliczności bezsporne ustalone w oparciu o: odpis skrócony aktu zgonu H. B. k. 6, odpis skrócony aktu urodzenia Z. B. (1) k. 7, odpis skrócony aktu zgonu L. K. k. 30, przesłuchanie powoda Z. B. (1) płyta CD k. 193, zeznania świadka A. K. płyta CD k. 193)

Na mocy testamentu notarialnego z dnia 5 grudnia 2005r. sporządzonego przez notariusz A. M. z G. (rep. A 1387/2005) H. B. powołała do całego spadku wnuczkę N. K..

Postanowieniem z dnia 5 października 2018r. wydanym w sprawie o sygnaturze akt VII Ns 1005/18 Sąd Rejonowy w Gdyni stwierdził, że spadek po H. B., na podstawie testamentu notarialnego z dnia 5 grudnia 2005r. otwartego i ogłoszonego w dniu 26 września 2018r. w Sądzie Rejonowym w Gdyni w sprawie o sygnaturze akt VII Ns 1005/18, nabyła w całości z dobrodziejstwem inwentarza N. K.. Postanowienie uprawomocniło się w dniu 27 października 2018r.

(okoliczności bezsporne ustalone w oparciu o testament notarialny z dnia 5 grudnia 2005r. k. 5, protokół otwarcia i ogłoszenia testamentu k. 4, postanowienie z dnia 5 października 2018r. w przedmiocie stwierdzenia nabycia spadku k. 32)

W skład spadku po H. B. wchodziło prawo własności stanowiącego odrębną nieruchomość lokalu mieszkalnego nr (...) położonego w G. przy ul. (...).

(okoliczności bezsporne ustalone w oparciu o: zeznania świadka A. K. płyta CD k. 193, przesłuchanie powoda Z. B. (1) płyta CD k. 193)

W przedmiotowym mieszkaniu H. B. i jej mąż Z. B. (2) zamieszkali na podstawie decyzji o przydziale mieszkania z dnia 15 maja 1967r. Po śmierci męża, H. B. nabyła prawo własności ww. lokalu mieszkalnego na podstawie umowy ustanowienia odrębnej własności lokalu, jego sprzedaży i oddania gruntu w użytkowanie wieczyste z dnia 2 grudnia 2005r. Cena sprzedaży – po uwzględnieniu 80 % bonifikaty – wynosiła 16.881,60 zł.

(dowód: decyzja o przydziale mieszkania z dnia 15 maja 1967r. k. 19-20, umowa najmu k. 21-22, protokół rokowań k. 23, umowa ustanowienia odrębnej własności lokalu, jego sprzedaży i oddania gruntu w użytkowanie wieczyste z dnia 2 grudnia 2005r. k. 25-27)

Wartość rynkowa lokalu mieszkalnego nr (...) położonego w G. przy ul. (...), według stanu na dzień 20 stycznia 2018r. oraz cen aktualnych wynosi 351.800 zł.

(dowód: pisemna opinia biegłej sądowej rzeczoznawcy majątkowego A. B. k. 213-235)

Według stanu na dzień otwarcia spadku zadłużenie spadkodawczyni z tytułu opłat za mieszkanie, opłat za użytkowanie wieczyste, opłat za media, rachunków telefonicznych stanowiło kwotę 12.840.64 zł (na dzień uprawomocnienia postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku zadłużenie wzrosło do kwoty 16.807,85 zł).

(dowód: niekwestionowane zestawienie zadłużenia k. 200)

Spadkobierczyni nie dokonała na rzecz dzieci żadnej znaczącej darowizny.

(dowód: przesłuchanie powoda Z. B. (1) płyta CD k. 193)

Koszty pogrzebu H. B. wyniosły 4.774 zł, przy czym do kwoty 4.000 zł zostały pokryte z zasiłku pogrzebowego, zaś w pozostałym zakresie przez powoda.

(dowód: przesłuchanie powoda Z. B. (1) płyta CD k. 193, faktury VAT k. 195-196)

Pozwana L. K. jest uczniem szkoły policealnej, utrzymuje się z renty po matce w kwocie 1.763,31 zł netto. Pozwana leczy się onkologicznie, ma nefrostomię. Pozwana legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności. Koszt leczenia pozwanej wynosi miesięcznie ponad 7.000 zł, przy czym łącznie przekroczył już kwotę 90.000 zł. Mieszkanie nabyte w drodze spadku po H. B. nie zostało dotychczas wyremontowane i nie udało się go wynająć.

(dowód: zeznania świadka A. K. płyta CD k. 193, orzeczenie o stopniu niepełnosprawności k. 185, zaświadczenie o nauce w szkole policealnej k. 186)

Powód Z. B. (1) prowadzi wspólne gospodarstwo domowe z żoną, utrzymuje się z renty w kwocie 700 zł, wynagrodzenia z tytułu umowy zlecenia w zakładzie pogrzebowym w kwocie 500-1.000 zł oraz wynagrodzenia małżonki w kwocie 2.000 zł. Na koszty utrzymania pozwanego w łącznej kwocie 2.500 zł składają się m.in.: opłaty za mieszkanie (600 zł), opłaty za media (300 zł), wydatki na zakup leków i żywności (1.000 zł). Do kosztów utrzymania dokładają się dzieci małżonki w kwocie 500 zł. Pozwany legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, od dziecka choruje na epilepsję. W 2011r. powód był na odwyku.

(dowód: przesłuchanie powoda Z. B. (1) płyta CD k. 193)

Sąd zaważył co następuje:

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów, dowodu z zeznań świadka A. K., dowodu z przesłuchania powoda, a także dowodu z opinii biegłej sądowej rzeczoznawcy majątkowego A. B..

Oceniając zgromadzony w niniejszej sprawie materiał dowodowy Sąd nie dopatrył się żadnych podstaw do kwestionowania wiarygodności i mocy dowodowej dokumentów przedłożonych przez strony. Podkreślić bowiem należy, iż dokumenty w postaci postanowienia w przedmiocie stwierdzenia nabycia spadku, testamentu notarialnego, umowy sprzedaży mieszkania oraz odpisów aktów stanu cywilnego mają charakter dokumentów urzędowych i w związku z tym korzystają one z domniemania autentyczności i zgodności z prawdą wyrażonych w nich oświadczeń, których w toku niniejszego postępowania żadna ze stron nie próbowała wzruszyć w trybie art. 252 kpc. Pozostałe dokumenty mające charakter dokumentów prywatnych (faktury VAT) również nie były kwestionowane przez strony.

Dokonując ustaleń faktycznych Sąd oparł się również na dowodzie z zeznań świadka oraz dowodzie z przesłuchania powoda. Podkreślić bowiem należy, iż w odniesieniu do istotnych dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy faktów zeznania te były ze sobą zbieżne, a także niesprzeczne z innymi dowodami. Nadto, zeznania te nie budziły wątpliwości w świetle zasad logicznego rozumowania i doświadczenia życiowego.

Brak było również podstaw do kwestionowania dowodu z opinii biegłej sądowej z zakresu szacowania nieruchomości. W ocenie Sądu opinia przedstawiona przez biegłą A. B. stanowi pełnowartościowy i wiarygodny dowód w sprawie, została sporządzona przez osobę posiadającą odpowiednią wiedzę fachową z dziedziny szacowania nieruchomości,

jest jasna, logiczna i wewnętrznie niesprzeczna, zaś wnioski końcowe są kategorięczne i zostały dobrze uzasadnione. Przedmiotowa opinia w formie operatu szacunkowego została sporządzona zgodnie z przepisami ustawy z dnia 21 sierpnia 1997r. o gospodarce nieruchomościami i przepisami wykonawczymi do niej. Podkreślić także należy, że opinia nie była kwestionowana przez żadną ze stron, a także nie budzi żadnych wątpliwości.

Podstawę prawną powództwa stanowi przepis art. 991 § 1 i 2 kc. Stosownie do treści powołanego przepisu zstępnym, małżonkowi oraz rodzicom spadkodawcy, którzy byliby powołani do spadku z ustawy, należą się, jeżeli uprawniony jest trwale niezdolny do pracy albo jeżeli zstępny uprawniony jest małoletni – dwie trzecie wartości udziału spadkowego, który by mu przypadął przy dziedziczeniu ustawowym, w innych zaś wypadkach – połowa wartości tego udziału (zachowek) (§ 1). Jeżeli uprawniony nie otrzymał należnego mu zachowku bądź w postaci uczynionej przez spadkodawcę darowizny, bądź w postaci powołania do spadku, bądź w postaci zapisu, przysługuje mu przeciwko spadkobiercy roszczenie o zapłatę sumy pieniężnej potrzebnej do pokrycia zachowku albo do jego uzupełnienia (§ 2).

Przechodząc do szczegółowych rozważań należy zauważyć, iż w niniejszej sprawie nie było sporu co do tego, że pozwana N. K. jest spadkobiercą testamentowym H. B.. Okoliczność ta wynika również z przedłożonych dokumentów, w szczególności postanowienia Sądu Rejonowego w Gdyni z dnia 5 października 2018r. wydanego w sprawie o sygnaturze akt VII Ns 1005/18 w przedmiocie stwierdzenia nabycia spadku po H. B.. Bezsporne było również, że powód Z. B. (1) jako syn spadkodawczyni należy do ustawowego kręgu osób uprawnionych do zachowku. Kluczowym dla rozstrzygnięcia kwestii wysokości zachowku było ustalenie kręgu spadkobierców ustawowych, którzy byliby powołani do dziedziczenia gdyby spadkodawca nie sporządził testamentu. Zgodnie z treścią art. 931 § 1 kc w pierwszej kolejności powołane są z ustawy do spadku dzieci spadkodawcy oraz jego małżonek; dziedziczą oni w częściach równych. Jednakże część przypadająca małżonkowi nie może być mniejsza niż jedna czwarta całości spadku. Nie ulega wątpliwości, iż spadkodawczyni była wdową i pozostawiła troje dzieci, które pozostawały przy życiu w chwili otwarcia spadku. Nadto, jedna z córek (matka pozwanej) nie dożyła otwarcia spadku, pozostawiając jednak spadkobierców. Zważywszy na powyższe, w razie dziedziczenia ustawowego powodowi przypadłby udział w wysokości 1/4 części spadku. Z uwagi na fakt, iż powód jest osobą dorosłą i zdolną do pracy, to przysługiwało mu roszczenie o zapłatę zachowku w wysokości 1/2 udziału spadkowego, jaki przypadłby mu w razie dziedziczenia ustawowego tj. w wysokości 1/8 części spadku ($1/4 \times 1/2$).

W dalszej kolejności należało ustalić substrat zachowku. Zgodnie z treścią art. 993 kc substrat zachowku obejmuje czystą wartość spadku powiększoną o wartość darowizn i zapisów windykacyjnych. Ustalenie wartości stanu czynnego spadku następuje poprzez zestawienie i wycenę wszystkich praw (aktywów) należących do spadku, następnie – od tak ustalonej wartości stanu czynnego spadku – odejmuje się wartość stanu biernego (pasywów) spadku. Stosownie do treści art. 993 kc przy obliczaniu zachowku nie uwzględnia się zapisów zwykłych i poleceń, natomiast dolicza się do spadku, stosownie do przepisów poniższych, darowizny oraz zapisy windykacyjne dokonane przez spadkodawcę. W niniejszej sprawie nie było sporu co do tego, że w skład spadku po H. B. wchodziło jedynie prawo własności nieruchomości lokalowej położonej w G. przy ul. (...). Wartość rynkową tego prawa – według stanu na dzień otwarcia spadku tj. na dzień 20 stycznia 2018r. oraz cen aktualnych – Sąd ustalił na podstawie dowodu z opinii biegłego sądowego z zakresu szacowania nieruchomości. Zgodnie z niekwestionowaną przez strony opinią wartość powyższego prawa wynosi 351.800 zł. Z zebranego materiału dowodowego wynikało bowiem, że spadkodawczyni nie dokonała żadnych znaczących darowizn.

W dalszej kolejności, od ustalonej wartości stanu czynnego spadku należało odjąć wartość stanu biernego (pasywów) spadku. Zważyć należy, iż pozwana w odpowiedzi na pozew wskazała na istnienie wielu należności, jakie należałoby odliczyć od wartości stanu czynnego spadku. Przede wszystkim pozwana złożyła do akt niniejszego postępowania zestawienie zadłużenia spadkodawczyni na dzień otwarcia spadku. Przedmiotowe zestawienie nie było kwestionowane przez stronę powodową, mimo zobowiązania jej do jego ustosunkowania się do jego treści i zastrzeżenia stosownego rygору. Zgodnie z treścią tego zestawienia na dzień otwarcia spadku spadkodawczyni posiadała zadłużenie w kwocie 12.840,64 zł, zaś na dzień uprawomocnienia postanowienia spadkowego wzrosło ono do kwoty 16.807,85 zł. Pozostałe należności nie zostały wykazane. Wyjaśnić należy, iż uwzględnienie wszystkich wskazanych w odpowiedzi na pozew, a nie udowodnionych wierzytelności, nie doprowadziłoby do znaczącego zmniejszenia wysokości zachowku. W

związku z powyższym należało uznać, że substrat zachowku wynosił 335.000 zł. Jak wskazano powyżej w przypadku dziedziczenia ustawowego po H. B. udział spadkowy powoda wyniósłby 1/4, zaś należny mu zachówek połowę tegoż udziału. W tych okolicznościach powodowi należał się po matce zachówek w wysokości 41.875 zł.

W ocenie Sądu w niniejszej sprawie zachodzą jednak szczególne okoliczności uzasadniające obniżenie wysokości zachowku o połowę tj. do kwoty 20.000 zł. Zważyć należy, iż w judykaturze dość powszechnie wyrażane jest stanowisko, że po rozważeniu sytuacji majątkowej i osobistej zobowiązanego do zapłaty zachowku i uprawnionego do zachowku, sąd może dojść do przekonania, że w konkretnych okolicznościach danej sprawy żądanie zapłaty pełnej należności z tytułu zachowku pozostawałoby w sprzeczności z zasadami współżycia społecznego i wobec tego na podstawie art. 5 kc może obniżyć wysokość kwoty zasądzanej z tytułu zachowku (por. uchwała SN z 19.5.1981 r., III CZP 18/81, OSN 1981, Nr 12, poz. 228; wyrok SA w Łodzi z 4.1.2017 r., I ACa 812/16, L.). Zasady współżycia społecznego w rozumieniu art. 5 kc są pojęciem pozostającym w nierozłącznym związku z całokształtem okoliczności danej sprawy i w takim całościowym ujęciu wyznaczają podstawy, granice i kierunki jej rozstrzygnięcia w wyjątkowych sytuacjach, które przepis ten ma na względzie. Instytucja zachowku ma zaś korygować wolę spadkodawcy, chronić pozycję osób bliskich, gdy na to zasługują. Specyfika roszczenia o zachówek polega na tym, że przyznanie prawa do zachowku służy urzeczywistnieniu obowiązków moralnych, jakie spadkodawca ma wobec osób najbliższych. Etyczny charakter instytucji zachowku ma zatem wpływ na ocenę roszczenia z punktu widzenia zasad współżycia społecznego, o których mowa w art. 5 kc. Możliwość obniżenia sumy należnej tytułem w oparciu o art. 5 kc może mieć miejsce w szczególności w sytuacji, gdy głównym składnikiem spadku jest spółdzielcze prawo do lokalu, domek czy lokal stanowiący odrębną własność, który służy do zaspokojenia niezbędnych potrzeb mieszkaniowych zobowiązanego do zapłaty zachowku w razie braku praktycznie innych możliwości zaspokojenia tych potrzeb, inne zaś składniki spadku nie wystarczają na pokrycie zobowiązania z tytułu zachowku. W takiej sytuacji nie można wyłączyć - przy rozważaniu poza tym sytuacji majątkowej i osobistej zobowiązanego do zapłaty należności z tytułu zachowku i uprawnionego do zachowku - dopuszczalności przyjęcia, iż w konkretnych okolicznościach żądanie zapłaty pełnej należności z powyższego tytułu pozostałoby w sprzeczności z zasadami współżycia społecznego (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 2 marca 2016r., I ACa 892/15, L.). W doktrynie wskazuje się, że sytuacja majątkowa stron, np. niedostatek pozwanego o zapłatę zachowku, mogą - jak w każdej sprawie - rzutować na ocenę, że domaganie się zapłaty zachowku w pełnej wysokości stanowi nadużycie prawa. Będzie tak szczególnie wówczas, gdy pozwany o zachówek nie posiada środków potrzebnych na zapłatę kwoty zachowku, a jego majątek to mieszkanie, które odziedziczył lub otrzymał w darowiźnie od spadkodawcy i które stanowi podstawę ustalenia zachowku. W takich wypadkach zasadna może okazać się ocena, że domaganie się zachowku w pełnej wysokości stanowi nadużycie prawa, bowiem powoduje szczególnie ciężkie konsekwencje dla pozwanego (np. konieczność sprzedaży mieszkania) (por. K. Osajda (red.), Kodeks cywilny. Komentarz, wyd. 27, 2020). Na obowiązek stosowania art. 5 przez sąd z urzędu zwrócono uwagę w wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 17 lutego 2017 r. V ACa 445/16 (OSP 2018, Nr 4, poz. 35, z aprobuską glosą C.P. W.).

Sąd uznał, że w szczególnej sytuacji, w jakiej znajduje się pozwana, obciążenie jej obowiązkiem zapłaty całego zachowku stanowiłoby nadużycie prawa. Przede wszystkim Sąd miał na uwadze szczególną sytuację zdrowotną pozwanej. Jak wynika z zebranego materiału dowodowego N. K. od kilku lat walczy z chorobą nowotworową, kilkakrotnie była hospitalizowana, przeszła operacje, kilka serii chemioterapii, ma założoną nefrostomię. Pozwana legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności. Mimo podjętego leczenia dotąd nie pokonała choroby. Z zeznań ojca pozwanej wynika, że miesięczny koszt leczenia wynosi około 7.000 zł, przy czym jedynym dochodem pozwanej jest renta po matce w kwocie 1.763,31 zł netto. Z uwagi na kosztowne leczenie pozwana nie jest w stanie doprowadzić mieszkania nabytego w drodze dziedziczenia po babci H. B. do stanu umożliwiającego jego wynajęcie. Znaczne koszty leczenia, współfinansowane w znacznej części przez bliskich pozwanej, uniemożliwiają pokrycie zachowku w całości. Nadto, obciążenie pozwanej tak znacznymi kosztami mogłoby spowodować, że nie będzie ona posiadała środków pozwalających na kontynuowanie leczenia. Jednocześnie, należało mieć na względzie, że powód ma stały dochód w postaci renty, a także wynagrodzenia, ma również zaspokojone potrzeby mieszkaniowe, zaś zasądzona na jego rzecz kwota 20.000 zł stanowi dla niego odczuwalną wartość. Mając zatem na uwadze wskazane powyżej szczególne okoliczności Sąd obniżył należny powodowi zachówek o połowę. Na marginesie należy zwrócić uwagę, że taką kwotę powód zgłosił w trakcie mediacji.

Natomiast, Sąd nie znalazł podstaw do oddalenia powództwa w całości. Zważyć bowiem należy, iż co do zasady zastosowanie art. 5 kc nie może prowadzić do trwałej utraty prawa podmiotowego (por. K. Osajda (red.), Kodeks cywilny. Komentarz, wyd. 27, 2020). Jak wskazuje się w orzecznictwie całkowite pozbawienie uprawnionego prawa do zachowku winno być ograniczone jedynie do rażącego naruszenia zasad współżycia społecznego (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 11 lipca 2017 r., I ACa 1718/16, L.). W rozpatrywanym przypadku do takiego rażącego naruszenia zasad współżycia społecznego jednak nie doszło. Z zebranego materiału dowodowego nie wynika, aby powód dopuszczał się względem pozwanej, członków jej rodziny czy spadkodawczyni jakichkolwiek zachowań, które możnaby negatywnie ocenić w świetle zasad współżycia społecznego. Z zeznań powoda wynika, że utrzymywał on relacje rodzinne ze spadkodawczynią, odwiedzał ją raz w miesiącu. Nadto, z okoliczności sprawy nie wynika, aby powód pozostawał w konflikcie z pozwaną i jej ojcem, którego przejawem byłyby awantury, rękoczynny, wyzwiska, czy też inne niewłaściwe zachowania. W tym stanie rzeczy nie było podstaw do całkowitego unicestwienia roszczenia powoda. Na marginesie, zwrócić należy uwagę, iż pozwana ma możliwość zaciągnięcia kredytu zabezpieczonego hipoteką w celu spłaty powoda.

Mając zatem powyższe na względzie, na mocy art. 991 kc w zw. z art. 5 kc – Sąd zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 20.000 zł. Od tej kwoty – na mocy art. 481 § 1 i 2 kc w zw. z art. 455 kc – Sąd zasądził odsetki ustawowe od dnia 19 stycznia 2019r. do dnia zapłaty. Zważyć bowiem należy, iż powód nie wykazał, aby przed wniesieniem pozwu wzywał pozwaną do zapłaty, w związku z czym za pierwsze wezwanie do zapłaty należało uznać złożony w niniejszej sprawie pozew, który został pozwanej doręczony w dniu 18 stycznia 2019r. W myśl art. 455 kc od dnia następnego pozwana pozostawała w opóźnieniu z zapłatą.